

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики та правосуддя

06 вересня 2016 року

Веде засідання Голова Комітету КНЯЗЕВИЧ Р.П.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги. Прошу займати свої місця. У нас зараз на зібранні присутні 17 членів комітету, що відповідно до Закону про комітети дає нам можливість розпочати роботу, оскільки наявний кворум. Прошу, пане Юрію, прошу сідати.

Шановні колеги, я радий всіх бачити після відпускового періоду, хоча у нас фактично робота продовжувалася, комітет працював. Ми напрацювали близько ста питань, які є предметом розгляду сьогоднішнього нашого позачергового засідання. Ви знаєте, що за дорученням Голови Верховної Ради ми сьогодні проводимо позачергове засідання, оскільки є передбачена Регламентом Верховної Ради, а конкретно статтею 220 процедура надання згоди на затримання та арешт судді, і комітет бере в цьому безпосередньо ключову участь. У 20-денний строк з дня направлення до комітету документів ми зобов'язані провести засідання комітету і дати свою оцінку тим поданням, які надійшли в установленому законом порядку. Саме з цих міркувань ми проведемо сьогодні засідання комітету. Сподіваюся, що крім цього питання ми розглянемо і інші питання для того, щоби завтра вже не збиратися. Ми просто завтрашній порядок денний скомпілюємо з сьогоднішнім питанням для того, щоби члени комітету могли завтра зайнятися іншими питаннями, які відносяться до повноважень народного депутата України.

Якщо немає заперечень, я тоді розпочну нашу роботу. Вам заздалегідь розданий проект порядку денного, який передбачає три розділи: це питання, з опрацювання яких комітет є головним, там, де комітет не є головним, а дає висновок щодо конституційності питань, і організаційні питання.

Для того, щоби ми могли поставити на голосування затвердження за основу проекту порядку денного, я пропоную, зважаючи на відсутність секретаря комітету, Руслана Михайловича Сидоровича уповноважити здійснювати функції секретаря засідання комітету. Якщо немає інших заперечень, прошу підтримати пропозицію голови комітету. Хто "за", прошу визначатися. 17 – "за". Рішення прийнято одноголосно.

Руслан Михайлович, прошу приступити до виконання повноважень секретаря засідання комітету.

Якщо немає інших пропозицій, я би проект порядку денного, який я щойно озвучив, поставив на голосування за основу. Немає заперечень? Хто за таку пропозицію прошу визначатись? 17 – "за". Рішення прийнято.

У кого є колеги з якісь доповнення, застереження, заперечення, пропозиції щодо проголосованого за основу порядку денного? Немає.

Чи можемо ставити його на голосування в цілому?

Ставлю на голосування проголосований за основу порядку денного в цілому. Хто "за", прошу визначатися. 17 – "за". Рішення прийнято одноголосно.

Якщо немає заперечень, я би оперативно розпочав нашу роботу, оскільки часу не так багато. І кворум для нас завжди дуже цінна річ, яку ми вже навчилися берегти.

Друзі, під час розгляду питання про надання згоди на затримання та арешт, взяття під варту судді в засіданні комітету беруть участь, як це передбачено чинним законодавством, Голова Верховного Суду Ярослав Михайлович Романюк, заступник Генерального прокурора – керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Назар Іванович Холодницький.

А також повідомляю офіційно, що суддю було повідомлено, відповідно, в п'ятницю про те, що відбудеться засідання комітету. Однак сьогодні до нас надійшла відповідь з суду про те, що фізично йому не

вдалося передати відповідне повідомлення, тому він, я так розумію, відсутній саме з цих причин на засіданні комітету. Тим не менше на засідання він делегував свого адвоката Кіма Веремійчука (доброго дня!), який, я так розумію, від його імені уповноважений представляти позицію судді. У разі, якщо у вас буде бажання, ви можете виступити під час обговорення цього питання.

Якщо немає інших пропозицій, я би запропонував тоді такий регламент розгляду цього питання, який ми зазвичай застосовуємо під час розгляду зазначених питань. Ми надамо слово спочатку Голові Верховного Суду, який підтримував відповідне подання Генерального прокурора. Надалі – заступнику Генерального прокурора. Якщо виявить бажання адвокат судді, він теж може взяти участь в обговоренні. Далі по одній хвилині запитання членів комітету до доповідачів. По одній хвилині на відповідь. І після того обговорення членів комітету до 3-х хвилин.

Чи є інші пропозиції щодо регламенту розгляду цього питання? Якщо немає, прошу підтримати таку пропозицію голові комітету. Хто – "за", прошу визначатися. Дякую, рішення прийнято.

Щоб не гаяти часу я одразу хочу надати слово Голові Верховного Суду Ярославу Михайловичу Романюку для того, щоб він коротенько виклав квінтесенцію того подання, яке він підтримав і надіслав до Верховної Ради України. Якщо можна, Ярослав Михайлович, в межах 3 хвилин, ми б були дуже вдячні. Дякую.

РОМАНЮК Я.М. Дякую, Руслан Петрович.

Шановні народні депутати! Обставини справи стосовно судді Дніпровського районного суду міста Києва Чауса Миколи Олексійовича були детально описані в засобах масової інформації...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Михайлович, можна трішки ближче мікрофон, у нас зараз нова система.

РОМАНЮК Я.М. Не буду повторюватися, скажу лише, що відповідно до матеріалів подання суддя Чаус підозрюється у вимаганні та одержанні хабара у розмірі 150 тисяч доларів Сполучених Штатів Америки за постановлення у кримінальній справі судового рішення, вироку з обранням міри покарання щодо підсудної особи, яка не пов'язана з позбавленням волі. Подання є мотивованим, в ньому зазначені відповідні факти і докази, на яких ґрунтуються ці факти. Зважаючи на те, що суддя Чаус на виклики до Національного антикорупційного бюро України для проведення з ним слідчих дій не з'являється, по місцю проживання і по місцю роботи його немає, ні члени його сім'ї, ні співробітники по роботі не можуть, як вони пояснюють, повідомити про місце його знаходження, оскільки їм про це невідомо, телефони судді Чауса відключені, за таких обставин я прийняв рішення підтримати подання Генеральної прокуратури України і вніс його на розгляд Верховної Ради.

У поданні порушується питання про необхідність його примусового затримання і арешту, судді Чауса, для притягнення до кримінальної відповідальності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярослав Михайлович.

Чи є запитання у членів комітету до Голови Верховного Суду? Немає. В цій частині нема.

Назар Іванович, бажаєте виступити? Якщо є бажання, будь ласка, до 3-х хвилин, я би дуже просив. Дякую.

ХОЛОДНИЦЬКИЙ Н.І. Дякую за слово.

Дійсно ці події були висвітлені і Чаус, суддя Чаус... місце знаходження його зараз невідоме. За оперативною інформацією він перебуває, за оперативною інформацією, він перебуває на території України, але на території, яка непідконтрольна чинній владі, тобто в Криму. Що нам також буде ускладнювати його оголошення в міжнародний розшук, оскільки Крим – це Україна, ми не зможемо таким чином йти далі, ніж всеукраїнський розшук.

Прошу подання підтримати і дати згоду на його взяття під варту і утримання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Назар Іванович.

Члени комітету знають обставити справи, всі документи їм роздані. тим не менше, хто з членів комітету бажає задати запитання заступнику Генерального прокурора – керівнику Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, будь ласка, в межах однієї хвилини.

Немає питань, все зрозуміло. Є? Будь ласка, Василь Петрович Яніцький, заступник голови комітету.

ЯНІЦЬКИЙ В.П. Скажіть, будь ласка, Назар Іванович, маючи таку негативну практику поведінки посадових осіб після отримання підозри, чи була необхідність, і якщо була, чи хтось здійснював якимось чином нагляд або охорону підозрюваного? І хто мав це роботи, вибачте?

ХОЛОДНИЦЬКИЙ Н.І. Працівниками Національного антикорупційного бюро вживалися всі передбачені законом заходи, але відповідно ми не могли вчинити жодних заходів до його затримання, оскільки він має суддівський імунітет. Ми, Бюро, знало, що він їздив на Чернігівщину, потім повернувся до Києва в той самий день після отримання хабара і потім з місця проживання зник. Навіть якщо би він відкрити вийшов

на вулицю і пішов, скажімо так, і детективи чи оперативні працівники НАБУ би за ним слідували, жодних заходів щодо затримання і... дати йому... перешкодити будь-яким чином покинути чи квартиру, чи місто Київ, чи територію України у правоохоронців на даний час немає. На жаль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Владиславович Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Будь ласка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ближче, якщо можна, бо у нас тут трошки система...

СОБОЛЄВ С.В. Скажіть, будь ласка, чи використовувалися такі засоби, які не пов'язані з арештом, кримінальним переслідуванням як, наприклад, вилучення паспорта закордонного, щоб особа не могла виїхати. Які є ще методи, які б ви могли використати? От на першій погляд, скажіть, будь ласка, чи використовувався, наприклад, метод, який не пов'язаний ні з арештом, ні з кримінальним переслідуванням, як, наприклад, браслет. Це не є затримання особи, але це є фактично спосіб, який дозволяє далі виявляти, де перебуває особа. Будь-які інші методи, які дозволяють фактично в спосіб, який не порушує Конституцію і обмежену недоторканість судді, все-таки відслідковувати пересування суддів або осіб, які мають якийсь імунітет.

Дякую.

ХОЛОДНИЦЬКИЙ Н.І. Інформую. Під час обшуку в нього було вилучено паспорт закордонний, але це не є перешкодою, ви знаєте, для Білорусії, Росії можна рухатись по внутрішньому паспорту громадянина України.

Щодо браслету. Не мають права правоохоронні органи без ухвали суду про обрання запобіжного заходу чіпляти, скажем так, будь-які засоби стеження, в тому числі браслет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ХОЛОДНИЦЬКИЙ Н.І. Так прописаний закон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Назарій Іванович.

Наталія Василівна Новак.

НОВАК Н.В. Закінчилась вже офіційна відпустка Чауса? Відомо це?

ХОЛОДНИЦЬКИЙ Н.І. Закінчилася.

Дуже цікава ситуація. Оскільки він перед винесенням цього вироку перебував у відпустці, потім раптово вийшов з неї і мав знову іти у відпустку після оголошення вироку, що він успішно і зробив. І відпустка тривала до 1 вересня включно. 2 вересня він на роботу не з'явився.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А чи є яка-небудь отримана оперативними засобами інформація про фактичне його місце знаходження? Чи її зараз немає.

ХОЛОДНИЦЬКИЙ Н.І. Знову ж таки це є оперативна інформація. Місце перебування орієнтовне – територія України, а саме Крим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто хоче ще з членів комітету, будь ласка, прошу зголошуватись. Немає запитань?

Тоді я надаю слово, з вашого дозволу, відповідно до проголосованої нашої персональної процедури, Кіму Веремійчуку, адвокату Миколи Олексійовича Чауса.

Прошу, Кім, якщо можна до 3-х хвилин, як і попередні доповідачі. Був би дуже вдячний. Дякую. Будь ласка.

Тільки для протоколу хочу зазначити, що до нас долучився наш колега Денисенко Вадим. І зараз в засіданні комітету бере участь уже 18 членів комітету. Дякую.

Будь ласка.

ВЕРЕМІЙЧУК К.О. Дякую, Руслане Петровичу.

Шановні народні депутати, шановні присутні, я хотів би звернути увагу, що, безумовно, корупція – це негативне явище в суспільстві. На жаль, повага до органів суддівського... органів судової влади теж не на найкращому рівні. Такі випадки мають знаходити відповідного реагування, але, на моє переконання, саме неухильне дотримання всіх визначених законодавством процедур на кожній стадії розгляду даної справи забезпечить законність та беззаперечну об'єктивність остаточного рішення по справі.

Разом з тим, я ознайомився з поданням та документами, якими Верховний Суд обґрунтовує своє подання, і вимушений констатувати, що всупереч вимогам статті 218 Регламенту до подання не додано жодного доказу, який комітет Верховної Ради має оцінити відповідно до статті 220 Регламенту. Зокрема, є посилання на докази, але навіть з проекту висновку комітету вбачається, що зазначені в поданні Генеральної прокуратури обставини, визначені вчинення суддею Чаусом кримінального правопорушення підтверджується доказами, тобто тим, що саме зазначено в поданні. Іншими словами, подання підтверджується поданням.

Шановні представники, Голова Верховного Суду та заступник Генерального прокурора в своїх промовах теж посилялися не на конкретні докази, а на повідомлення в засобах масової інформації.

Разом з тим, я хотів би повідомити членів комітету, що, ознайомившись як захисник з матеріалами кримінального впровадження, я особисто для себе знайшов два цікавих протоколи. Саме це перший протокол допиту заявниці від 14 березня 2016 року, в якому вона прямо вказує, що вона знайома з суддею Чаусом, оскільки вони раніше працювали в прокуратурі. Вона знала, що саме суддя Чаус розглядав справу щодо її матері. І вона проявила самостійну ініціативу і шукала спосіб поспілкуватися з суддею. При тому з протоколу випливає, що вона намагалася знайти конфіденційний спосіб, щоб ніхто не бачив і не чув їхнього спілкування. За цих обставин у мене виникає питання: чи не є характер дії заявниці провокативним в даному випадку.

Також я хотів би звернутися, послатися, точніше, на протокол допиту цієї ж заявниці від 25 березня, в якому вона вказує, що суддя Чаус відмовився від їхніх попередніх домовленостей в рамках цього питання. Тому у мене виникає питання. Якщо суддя добровільно відмовляється, а потім, як ми розуміємо, погоджується, то чи немає провокативного, знову ж таки, характеру в діях цієї особи або інших осіб? Але, на жаль, з наданих комітету матеріалів, на моє переконання, комітет це встановити позбавлений можливості, оскільки взагалі він не може оцінити ті докази, не може перевірити законність їх отримання, здобуття, та, на моє переконання, позбавлений можливості ухвалити законне рішення у відповідності до Регламенту та Закону про комітети Верховної Ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Можна, в мене до вас питання. А, де ваш клієнт? Чому він сам не...

ВЕРЕМІЙЧУК К.О. Руслане Петровичу, я зі своїм підзахисним останній раз бачився 10 серпня, коли разом з ним ходив в Національне антикорупційне бюро для надання пояснень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я чого питаю? Тому що, ви знаєте, у нас бували різні випадки, це в нас вже одні з останніх рішень такого плану, бо ви знаєте внесені зміни до Конституції дадуть можливість правоохоронним органам на місці затримання відповідно, на місці злочину затримувати особу. Але, була різна практика. Навіть окремі судді, які перебували довго в розшуку, з'являлися на засідання комітету і переконували комітет в тому, про що ви щойно сказали. І комітет не підтримував прокуратуру. Таке бувало. А те, що суддя не з'являється, покинув територію України, якраз зароджує, м'яко кажучи, сумніви в членів комітету. І я би все ж таки не був такий категоричний з приводу того, що члени комітету не обізнані з обставинами справи. Всі дуже добре обізнані з цією справою, вона є загально відомою. Більш того, є відповідні докази комітету. Я наскільки знаю, заступник Генерального прокурора готовий навіть був би їх продемонструвати, просто у нас немає технічної можливості в цьому залі, бо це не наш зал, це зал, який використовується з інших приводів. Просто сьогодні неординарна ситуація, ми проводимо позачергове засідання комітету і члени комітету вирішили, що це краще зробити в цьому залі, бо це ближче до сесійного засідання. І, повірте мені, вони добре обізнані з обставинами і навіть знають всі деталі тих відеозйомок, які є в розпорядженні заступника Генерального прокурора.

Якщо буде на то воля сесійної зали, я не виключаю, що сесійна зал може прийняти рішення щодо відеоперегляду таких кадрів, бо там технічні можливості дещо інші. Але це вже питання не до комітету. І... дякую.

Хто з членів комітету хоче адвокату Чауса задати питання? Будь ласка. Ой! Вибачте, будь ласка, Андрій Сергійович. Я хочу зазначити, що до нас доєднався секретар комітету, який зараз повинен здійснювати всі свої

повноваження, передбачені законом, і участь в засіданні вже бере 19 членів комітету.

Будь ласка, Андрій Сергійович Лозовой одну хвилину задає запитання.

ЛОЗОВОЙ А.С. Дякую, Руслан Петрович.

Пане адвокате, у мене до вас дуже просте питання. Ну для всіх очевидно, що ви виконуєте свою роботу, намагаєтеся її виконати якісно, але питання, можливо, не зовсім в юридичній площині, а більшою мірою у громадянській. А чи цікавилися ви як суддя Чаус надавав можливість працювати вашим колегам як, наприклад, адвокату Олексію Шевчуку, як адвокату Оксані Тимчук, як адвокату Андрію Богдану?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу зняти це питання.

ЛОЗОВОЙ А.С. Він їм давав можливість працювати чи по беспределу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він не знає цих обставин, тому що він не брав участь у попередніх, я так розумію... Йде мова про конкретні судові справи, про конкретні судові процеси, в яких він був адвокатом.

ВЕРЕМІЙЧУК К.О. Руслан Петрович, я можу відповісти, якщо ви надасте можливість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, будь ласка, якщо ви можете, будь ласка, але ви не зобов'язані відповідати на питання, які не відносяться особисто до вас.

ВЕРЕМІЙЧУК К.О. Вказані обставити, безумовно, мені відомі, оскільки вони широко висвітлювалися в засобах масової інформації, але знову ж таки наголошую, що законність та беззаперечна об'єктивність

остаточного рішення по справі може бути гарантована виключно у випадку, якщо на всіх етапах досудового розслідування та розгляду справи в суді, на всіх етапах юридичних процесів, пов'язаних з цією справою, буде неухильно дотримано всіх вимог законодавства. І я переконаний, що саме в цьому зацікавлено суспільство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дякую, Кім Олександрович.

Дозвольте я ще два слова прокоментую, я не забув. Ви дуже довго говорили про те, що там є підстави вважати, що це фіктивне звернення, воно спровоковане. Це абсолютно правильна аргументація, але до суду, який очевидно в разі, якщо буде рішення парламенту, буде розглядати питання щодо арешту судді Чауса.

Ми зараз не в суді і ми не розглядаємо жодних питань. Більш того, я не знаю чи прокуратура буде звертатися з таким поданням. Ми просто даємо їм таку можливість. Якщо вони будуть звертатися, ми не знаємо, яке рішення суду буде. Ви знаєте, у нас є багато прецедентів, коли парламент надавав згоду, але суди не давали відповідну згоду і рішення не приймалося. Тому я би зараз цю частину дискусії виніс за дужки, тому що вона не зовсім відноситься до нашої компетенції. Ми все ж таки тут умовно квазі судовий орган, а не судовий. Ми такий, знаєте, специфічний орган парламенту, який дає просто висновок з точки зору права, в який спосіб треба рухатися парламенту відповідно до регламентних процедур.

Є ще запитання до адвоката?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дякую, Кім Олександрович. Дякую за вашу професійну позицію, але, бачите, питань до вас немає. Очевидно, ви були дуже переконливі. Якщо немає заперечень, я би... Будь ласка, Сергій Іванович. У вас запитання чи ви хочете..

_____ . Руслан Петрович, давайте ми... ставте на голосування. Другу частину пакетом голосуємо законопроекти і підтримуємо третю частину, і йдемо, через шість хвилин сесія починається. Тому ставити давайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я з вашого дозволу тільки. Я з вашого дозволу мушу формально, щоб ми не порушували процедуру, тому що у нас вже були прецеденти, коли в судах, скажімо, скасовувалися рішення комітету.

Хто хоче виступити в обговорені цього питання?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає.

Хто за те, щоб підтримати відповідно висновок комітету про те, щоб рекомендувати парламенту, у вас цей висновок є на руках, так?

Будь ласка, ще раз це. Визнати таким, що відповідає вимогам частини першої статті 220 Регламенту Верховної Ради та може бути підтримане подання Генеральної прокуратури України, підтримане і внесене Головою Верховного Суду про надання згоди на затримання та арешт судді, тримання під вартою Дніпровського районного суду міста Києва Чауса Миколи Олексійовича. Відповідно рекомендовано двома постановами окремими парламенту визначитися щодо цих питань.

І, з вашого дозволу, голову комітету уповноважено донести позицію комітету на засіданні парламенту. Якщо немає інших заперечень, хто за такий висновок комітету, відповідне рішення, прошу визначитися шляхом голосування. Хто – "за"? Прошу секретар комітету. Всі "за"? Хто – "проти"? "Утримались"? 18 з 18-и присутніх "за". Нас покинув наш колега Сидорович. "Проти" – 0, "утримались" – 0. Рішення прийнято.

Дякую всім присутнім з цього питання за участь в роботі комітету. Зустрінемося в сесійній залі під час розгляду цього питання.

Наступний блок питань, прошу, друзі, 3 хвилини, я дуже вас прошу. Це ті питання, де ми не є головними, ми тільки даємо висновок на конституційність. Всі без винятку висновки є такими, що законопроекти не суперечать Конституції. Всі відповідні висновки були у вас на розгляді, пропонується, як це визначено нашою, відповідно, практикою проголосувати їх одним рішенням, оформити окремими висновками комітету. Чи є заперечення?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає. Хто за таке рішення комітету, прошу визначатися шляхом голосування. "Проти"? "Утримались"? Одноголосно.

І третє питання – "організаційні питання" – Андрій Сергійович готовий доповісти. Йде мова про звіт комітету про нашу роботу за минуле півріччя. У вас вона є, вся статистика, щодо кількості засідань, законопроектів, круглих столів. Чи є потреба ще раз її обговорити? Хто за те, щоб затвердити такий звіт роботи комітету і подати його керівництву парламенту, прошу визначатися шляхом голосування. "Проти"? "Утримались"? 17 – "за". Рішення прийнято. Дякую.

На цьому наше засідання закрите. До зустрічі в сесійній залі.